

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

31 Aralık 2012

7/11923

6K=50

Sayı : B.13.2.SGK.0.65.03.05/610/
Konu: Sakarya Milletvekili
Engin ÖZKOÇ'un (7/11923)
Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi

22877721

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14/11/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-93241 sayılı yazınız.

Sakarya Milletvekili Sayın Engin ÖZKOÇ'a ait 7/11923 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:
Cevap Yazısı

SAKARYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ENGİN ÖZKOÇ'A AİT 7/11923 ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE CEVAP

Bilindiği üzere 5510 sayılı Kanun, Mülga 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalı sayılanları 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi kapsamında tanımlamış ve bu kapsamda yeni düzenlemeler getirmiştir. Buna göre, 5510 sayılı Kanuna göre aylık primler 1/10/2008 öncesinde olduğu gibi sigortalının bulunduğu basamak yerine prime esas günlük kazanç üzerinden sigortalıların beyanına göre tahakkuk ettirilmektedir. Aylık primlerin ödeme süresi 01/10/2008 öncesi tahakkuk ettiği ayın sonuna kadar ödenmekte iken, 5510 sayılı Kanun ile 01/10/2008 tarihinden itibaren ise tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın sonuna kadar ödeme imkanı getirilmiştir. Mülga kanunda yer verilmeyen analık sigortasından 5510 sayılı Kanunun 4-1(b) kapsamında sigortalı sayılanlara da faydalanma imkanı tanınmış ve malul sayılma koşulları hafifletilerek çalışma gücünün üçte ikisinin kaybı yerine yüzde 60'ının kaybı şartı getirilmiştir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılan tarımda kendi hesabına çalışanlar için ödenecek primler, 01/10/2008 tarihinden itibaren aylık prime esas kazançlarının 15 günlük tutarı üzerinden takip eden her bir yıl için 1 puan eklenerek 30 güne tamamlanacak şekilde tahakkuk ettirilmektedir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanun ile köy ve mahalle muhtarları birbirinden ayrılarak, köy muhtarlarına tarım sigortalılarında olduğu gibi prim tahakkuk ettirilmektedir. Diğer bir düzenleme ise; isteğe bağlı sigortalı sayılanlar ve emekli olduktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayan vazife malullerine ilişkin olup, buna göre 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce zorunlu sigortalılar gibi bulundukları basamak gösterge tutarının yüzde 20'si oranında genel sağlık sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar için 5510 sayılı Kanun ile bu oran yüzde 12 olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, vazife malulü olup 5510 sayılı Kanunun 4-1(b) kapsamında çalışmaya başlayanlar için 5510 sayılı Kanun öncesi herhangi bir düzenleme bulunmaz iken, 5510 sayılı Kanun ile bu statüde bulunan kimseler kısa vadeli sigorta kollarına tabi tutulmuş, istekleri halinde uzun vadeli sigorta kollarına tabi prim ödeme imkanı tanınmıştır. 01/10/2008 öncesi 4(a) ve 4(c) kapsamında emekli olduktan sonra 4(b) kapsamında çalışmaya başlayanlar Bağ-Kur'a 12 nci gelir basamağının yüzde 10'u oranında sosyal güvenlik destek primi ödemekte iken, 5510 sayılı Kanun ile bu primler maaşlarından kesilmek suretiyle tahsil edilmeye başlanmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda sosyal güvenlik destek primine tabi çalışma, ilk defa bu Kanuna göre sigortalı olup yaşlılık aylığı bağlananlar için 30 uncu maddede, Kanunun yürürlük tarihinden önce iştirakçi veya sigortalı olanlar, vazife malullüğü, malullük ve yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sosyal güvenlik destek primi (SGDP) ödeyerek çalışmaya devam edenler hakkında ise geçici 14 üncü maddede düzenlenmiştir.

Söz konusu maddede; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi veya sigortalı olanlar, vazife malullüğü, malullük ve yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmaya devam edenler hakkında sosyal güvenlik destek primine tabi olma bakımından bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği hüküm altına alındığından, Kurumdan yaşlılık veya malullük aylığı alanlar için aylıklarının %15'i oranında SGDP uygulanmasına devam edilmektedir. Diğer taraftan, SGDP oranının değiştirilmesine ilişkin bir çalışma bulunmamaktadır.

Sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları 5510 Sayılı Kanunun 67 nci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddenin birinci fıkrasında “18 yaşını doldurmamış olan kişiler, tıbben başkasının bakımına muhtaç olan kişiler, trafik kazası halleri, acil haller, iş kazası ile meslek hastalığı halleri, bildiri zorunlu bulaşıcı hastalıklar, 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri gereğince sağlanan sağlık hizmetleri, 75 inci maddede sayılan afet ve savaş ile grev ve lokavt hali hariç olmak üzere sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanabilmek için;

a) 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentleri hariç diğer bentleri gereği genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihten önceki son bir yıl içinde toplam 30 gün genel sağlık sigortası prim ödeme gün sayısının olması,

b) 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (g) bendine tabi olan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yukarıdaki bentte sayılan şartla birlikte, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması,

....şarttır.” denilmektedir.

Buna göre; yukarıda sayılan haller dışında, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanların 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borcunun olması halinde sağlık hizmetlerinden faydalanması mümkün olmamaktadır. Ancak 18 yaşından küçük çocukları hariç olmak üzere, 18 yaşından büyük çocukları ve eşinin Kuruma müracaatları halinde gelir testi sonucu çıkacak olan gelire göre Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre primin tamamen Hazine tarafından ödenmesi yoluyla veya Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre prim ödeyerek sağlık hizmetlerinden faydalanabilmektedirler.

5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (a) bendi ile 4/a kapsamındaki sigortalı kadına doğumdan sonra geçen 2 yıllık süreyi borçlanma hakkı verilmiş olup, söz konusu maddede 4/b kapsamında kendi nam ve hesabına bağımsız olarak çalışanların borçlandırılmasına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Söz konusu sigortalıların sigortalı tescili yapıldıktan sonra işe ara vermeleri (kadın sigortalıların doğum yapmaları, erkek sigortalıların askerlik durumları vs.) nedeniyle çalışma mevzuatına göre ücretsiz durumları söz konusu olmadığından, terk işlemleri devam edinceye kadar sigortalılıkları devam etmektedir.

Geçici iş göremezlik ödeneği 5510 Sayılı Kanunun 18 inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddenin ikinci fıkrasında “4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlara iş kazası veya meslek hastalığı ya da analık halinde geçici iş göremezlik ödeneği, genel sağlık sigortası dahil prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartıyla yatarak tedavi süresince veya yatarak tedavi sonrası bu tedavinin gereği olarak istirahat raporu aldıkları sürede ödenir. Ancak bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre doğum öncesi ve doğum sonrası çalışmadığı sürelerde geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenebilmesi için yatarak tedavi şartı aranmaz.” denilmektedir.

Buna göre; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlara iş kazası, meslek hastalığı ve analık sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği ödenirken, hastalık sigortasından iş göremezlik ödeneği ödenmemektedir. Söz konusu kişilere iş göremezlik ödeneği ödeneceği hususunda kanuni bir düzenleme bulunmamaktadır.